

SPYFLUGA, f. 1. 1) Ett slags glänsande blå fluga, $\frac{1}{2}$ tum lång, som lägger sina ägg på kött. *Musca vomitoria*. — 2) (fig. fam.) Se *Spefägel*.

SPYGATT, n. 5. (skepp.) Hvarje af de runda öppningar i ett fartygs sida, genom hvilka vatten kan utrinna från däck.

SPYOR, f. 1. pl. (låg) Hvad som blifvit uppspydt.

SPÅ, v. n. o. a. 2. 1) Genom öfvernaturlig förmåga eller hemliga medel förutsäga, hvad som skall hända. *S. någon*, på detta sätt förutsäga någon dess blifvande öden. *Låta s. sig. S. af fåglarnes flygt. S. i kaffe, i kort*, medelst kokt kaffe, kortläggning. *S. i handen*, af linierna i handen. (Ordspr.) *Menniskan s-r och Gud rår*, det beror af Gud, om människans beslut och förehavanden skola lyckas eller ej. — 2) (fam.) a) Förutsäga; förutse. *Jag s-dde ju, att så skulle gå. Jag s-r mig intet godt deraf*. — b) Bebåda, båda, betyda. *Det s-r intet godt*. — *Spående*, n. 4.

SPÅDOM, m. 2. 1) Förutsägelse af hvad som skall hända, genom öfvernaturlig förmåga eller hemliga medel. *S. af fåglars flygt, af offer, af inelvoor. S. i kort, i kaffe*. — 2) (fam.) Förut-sägelse. *Hans s. slog in*.

SPÅDOMSANDA, f. sing. Öfvernaturlig ingifvelse, hvarigenom man äger förmågan att spå.

SPÅDOMSGÅFVA, f. 1. Förmågan att spå.

SPÅDOMSKONST ell. **SPÅKONST**, f. 5. Konsten att spå.

SPÅGUMMA, **SPÅKÄRING**, f. 2. Gammal kvinna, som befattar sig med att spå.

SPÅMAN, m. 5. pl. — *män*. 1) En, som utöfvar spåkonsten. — 2) (fam. skämtv.) En, som kan sluta till kommande händelser. — 3) Insektsläget *Mantis*.

SPÅMANSKONST, se *Spåkonst*.

SPÅMANSSTAF, m. 2. pl. — *stafvar*. Staf, som de fornda romerska augurerna nyttjade vid sina spådomar.

SPÅMANSISTEL, m. 2. pl. — *tistlar*. Örten *Carlina vulgaris*.

SPÅN, f. o. n. 1. o. 5. pl. *spånor* o. *spån*. (isl. *Spann*) Litet, genom huggning, hyfling, sägning, skärning, filning, skafning o. s. v. afskildt stycke af en kropp. (Fam.) *Dum som en s.*, mycket dum. Bildar sammansättningarna *Hugg-, Hyffel-, Säg-, Filspån*, m. fl. — 2) Se *Takspån*. — 3) (kollektivt, i sing.) Samling af spån.

SPÅNA, f. 1. (pop.) Se *Spån*, 1.

SPÅNAD, m. 5. Spinning af garn. *Föda sig med s.*

SPÅNBACKE, m. 2. pl. — *backar*. Ställe, der en mängd spånor efter huggning ligga kringströdda.

SPÅNG, f. 5. pl. *spånger*. (isl. *Spaung*) 1) (i bibeln) Spånne. — 2) Liten helt smal bro, endast för fotgångare.

SPÅNGANDE, a. 1. (af *Spån*; fam.) *Sping s. ny*, alldeles ny.

SPÅNBRYNJA, f. 1. Brynja af flätad stål-tråd.

SPÅNHATT, m. 2. Hatt, förfärdigad af spånor utaf vissa trädslags stam, grenar eller rötter.

SPÅNHUGGARE, m. 5. En, som hugger spån till taktäckning, o. s. v.

SPÅNHUGGNING, f. 2. Huggning af takspån o. d.

SPÅNHÖG, m. 2. Hög af huggspånor.

SPÅNJORD, f. sing. Jord af förruttnade huggspånor.

SPÅNKORG, m. 2. Korg, full med huggspånor, eller som användes att plocka spånor uti.

SPÅNLÄGGA, v. a. 2. (böjes som *Lägga*) Se *Spåntäcka*.

SPÅNSLÅ, v. a. 5. (böjes som *Slå*) Se *Spåntäcka*. — V. n. (fam.) *Gå och s.*, gå och drifva, stryka omkring för tidsfördrif.

SPÅNT, spånnt, m. 2. 1) List, hvarpå en låda går. — 2) Upphöjd kant på ytan af ett trästycke, svarande mot en i ytan af ett annat befintlig reflla. — Skrifves äfv. *Spunt*.

SPÅNTA, spånnta, v. a. 1. (tim.) Föreña två trästycken med långsidornas tunnare kanter på det sätt, att den ena ytan får en upphöjd kant, svarande mot en i den andra befintlig reflla. — Skrifves äfv. *Spunta*. — *Spåntning*, f. 2.

SPÅNTAK, spånntak, n. 5. Tak, belagdt med takspån.

SPÅNTÄCKA, v. a. 2. Belägga (tak) med spån. — *Spåntäckning*, f. 2.

SPÅNTÄCKARE, m. 5. En, som lägger spånntak.

SPÅQVINNA, f. 1. Kvinna, som utöfvar spådomskonsten.

SPÅR, n. 5. (isl. *Spör*) 1) Märke efter en mennisko- eller djurfot. *S. efter en menniska, efter en varg, en hjort. S. på marken, i snön, i våta gräset. Gå efter s-et. Följa s-et af en hare. Följa en på s-en*, tätt efter en. *Gå i ens s.*, se *Fotspår*. *Komma på s.* finna spår efter vildt; (fig.) finna tecken till något som man söker. *Hafva s. på vildt, vara på s., ha s.*, följa ett funnet spår efter vildt. (Fig.) *Vara på s., ha s.*, hafva funnit tecken till något, som man söker; hafva funnit värftråden. *Tappa, förlora, komma af s-et. Hundarna ha tappat s-et, kommit af s-et*. (Fig.) *Tappa, förlora, komma af s-et*, förlora ledråden vid sökandet af något. *Åter komma på s.*, återfinna spår. *Hålla s.*, säges om hundar, då de vid jagt ej afvika från funnet spår. *Föra hundarna åter på s-et, i rätta s-et*. (Fig.) *Föra åter på s-et*, leda till återfinnande af den förlorade härftråden. *Trampa igen s-en*, äfv. (fig.) utplåna tecknen, märkena efter något. (Fig.) *Komma en på s-en*, börja att komma under fund med ens afsigter, planer, anläggningar. — 2) Märke efter åkdon. *S. efter en vagn, en släde, efter vagnshjul. Vi hafva följt vagnen i s-et*. — Bildar sammansättningarna *Vagns-, Hjul-, Slädspår*, m. fl. — 3) (fig.) Lemning af tecken till. *Man finner hos honom s. af svärmeri*. — 4) (handtv.) Skura, håll o. d. — 5) (skepp.) Se *Mastspår, Stångspår*. [Spårr. Sporr.]

SPÅRA, v. a. o. n. 1. 1) Med hund söka spåren af ett djur, som man vill jaga. *S. en björn. S. upp*, se *Uppspåra*. — 2) (fig.) Finna spåren, märkena af något; skönja, upptäcka. *ingen kan i den skriften s. en skynt af hans snille*. — *Spårande*, n. 4.

SPÅRHUND, m. 2. 1) Hund, dresserad att gå på spår. — 2) (fig.) Se *Spion*.

SPÅRJAGT, f. 5. Jagt, då villebrådet förföljes med spårhundar.

SPÅRLINIE, f. 5. (jäg.) Så kallas den uppsensade linie, som finnes rundt omkring en jagt-plats, och der man lätt ser, om djur gått fram.

SPÅRSNÖ, m. sing. Nyfallen lös snö, hvari spåren efter framgående djur tydligt synas.

SPÄCK, n. sing. Det lager af fett, som finnes emellan huden och köttet på vissa djur. *S-et på en skinka kallas Fläsk. Af kvalfiskens s. kokas tran*. — *Ss. S-aktig, -artad*. [Speck.]